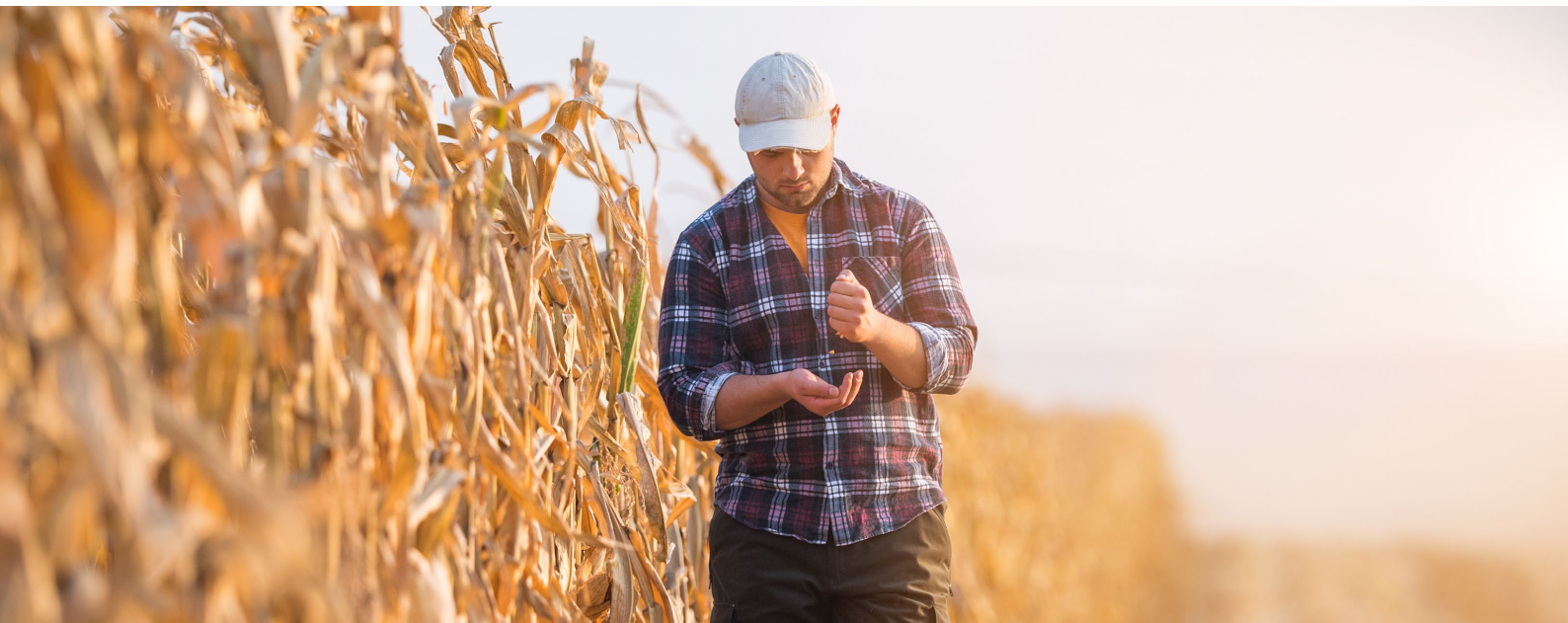

Sănătatea psihică în agricultură: prevenirea și gestionarea riscurilor psihosociale pentru fermieri și lucrătorii agricoli

Rezumat

Autori: Evelyn Donohoe, Francesco Camonita, Valentina Tageo, Camille Guey, Ilana Zejerman, Laura Todaro, Lode Godderis și Anke Boone.

Coordonatorii proiectului: Michaela Seifert - Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA).

Acest raport a fost realizat la cererea Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA). Conținutul său, inclusiv eventualele opinii și concluzii exprimate, aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă neapărat opiniile EU-OSHA.

Nici Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, nici altă persoană care acționează în numele agenției nu este responsabilă de modul în care aceste informații ar putea fi utilizate.

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, 2024

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru utilizarea sau reproducerea fotografiilor sau a altor materiale pentru care Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă nu deține drepturile de autor, trebuie solicitat acordul direct de la deținătorii drepturilor de autor.

Acest raport¹ analizează impactul expunerii la riscuri psihosociale pentru fermieri și lucrătorii agricoli, utilizând o combinație de cercetări documentare și interviuri cu principalele părți interesate din sector. Exemplele de bune practici ilustrează diversele măsuri de prevenție și intervenție care se pot aplica pentru a îmbunătăți starea psihică a fermierilor și lucrătorilor agricoli. În cele din urmă, pe baza constatărilor se prezintă o listă de considerații și indicatori de politică pentru îmbunătățirea securității și sănătății în muncă (SSM) în sectorul agricol.

Riscurile psihosociale în sectorul agricol sunt complexe

Fermierii independenți reprezintă majoritatea forței de muncă din agricultură. 93 % din fermele din UE sunt ferme familiale în care 50 % sau mai mult din forța de muncă agricolă este asigurată de lucrătorii familiari. Forța de muncă din întreprinderile agricole mai industrializate este formată din lucrători agricoli, cu un procent ridicat de lucrători migranți sau sezonieri. Majoritatea riscurilor psihosociale identificate în acest studiu se referă la ambele categorii, unele riscuri afectând însă în mod specific lucrătorii agricoli.

În general, riscurile psihosociale în agricultură pot rezulta din condiții de muncă precare în legătură cu conceperea, organizarea, gestionarea și/sau contextul social al locului de muncă. Riscurile psihosociale, stresul și problemele psihice sunt provocări importante cu care se confruntă acest sector, în condițiile în care până la jumătate din fermieri și lucrătorii agricoli muncesc peste 48 de ore pe săptămână. Ratele de stres, anxietate, epuizare profesională, sinucidere și depresie sunt mari. De exemplu, epuizarea profesională afectează unul din patru fermieri irlandezi, iar în Franța, un fermier se sinucide o dată la două zile. În plus, munca în agricultură este catalogată drept una dintre cele mai periculoase ocupații din Europa, sectorul având printre cele mai multe accidente fatale în 2021.

Riscurile psihosociale din agricultură sunt complexe, având în vedere caracteristicile specifice ale sectorului, ca natura sezonieră a produselor agricole, îngrijirea animalelor, necesitatea de a fi disponibil permanent pentru muncă și izolarea generală a fermelor.

Alte riscuri psihosociale în sectorul agricol sunt defectarea echipamentelor, ergonomia, instabilitatea și nesiguranța financiară, presiunile de reglementare, preocupările legate de sănătate și statutul profesional. Riscul diferă în funcție de tipologia agricolă (de exemplu, creșterea animalelor de lapte față de producția vegetală), deoarece unii fermieri și lucrători agricoli sunt mai afectați de expunerea la substanțe chimice, iar alții de riscurile asociate cu creșterea animalelor.

Izolarea socială și incapacitatea de a se odihni provoacă suferință

Culturile agricole evocă adesea imagini ale unor indivizi rezistenți care întruchipează valori precum stoicismul, puterea și ideologiile tradiționale ale masculinității și patriarhatului, care persistă în ciuda adversității. Acest discurs cultural are rădăcini adânci în contextele istorice și sociale ale comunităților agricole, unde supraviețuirea și reușita depind în mare măsură de munca grea, de rezistență și de capacitatea de a rezista în condiții grele.

Condițiile de muncă dificile înseamnă că volumul de muncă este adesea neîntrerupt. În plus, munca solitară în zone rurale izolate și nevoia constantă de a fi disponibil provoacă sentimente de singurătate și izolare socială, factori semnificativi care afectează starea de bine generală. Obligația de a fi în permanență disponibil este un risc tangibil pentru relațiile sociale, poate duce la conflicte familiale și afectează starea psihosocială a fermierilor și lucrătorilor agricoli. Oportunitățile de odihnă și relaxare sunt limitate, aceasta fiind o cauză majoră a stresului profesional care afectează nivelul de oboseală, timpul liber și starea psihică a fermierilor și lucrătorilor agricoli. Lipsa investițiilor în infrastructură în zonele rurale și intensificarea muncii autonome și izolate accentuează aceste riscuri.

În plus, valorile și comportamentele asociate cu culturile tradiționale ale fermierilor influențează comportamentele de solicitare de ajutor și stigmatizarea sănătății psihice, deoarece stereotipurile masculine, stoicismul și normele socioculturale rurale (de exemplu, diviziunea muncii pe sexe) sunt internalizate atât de bărbați, cât și de femei. Și acest lucru poate contribui la retragerea și autoizolarea

¹ Raportul complet este disponibil la adresa: <https://osha.europa.eu/en/publications/mental-health-agriculture-preventing-and-managing-psychosocial-risks-farmers-and-farm-workers>

fermierilor și lucrătorilor agricoli, iar reticența fermierilor de a discuta despre probleme, combinată cu tendința de autoizolare, înseamnă că în timp problemele se agravează. Mai mult, prejudecățile despre fermieri și stigmatizarea lor, asociate cu convingerile publice potrivit cărora practicile agricole sunt dăunătoare pentru animale și mediu, provoacă sentimente de alienare. Potrivit părților interesate din sector, atitudinile publice au un impact profund asupra sentimentelor de demnitate, valoare, importanță și siguranță fizică și psihologică ale fermierilor și lucrătorilor agricoli, influențând deciziile potențialilor nou-veniți și ale copiilor fermierilor de a rămâne sau de a alege să lucreze în acest sector.

Presiunile economice, de reglementare și administrative sunt factori de stres critici

Insecuritatea financiară contribuie la sentimente de incertitudine și imprevizibilitate în rândul fermierilor și lucrătorilor agricoli. Acest risc i-ar putea afecta mai mult pe fermieri decât pe lucrătorii agricoli, deoarece fermierii au responsabilitatea finală pentru supraviețuirea fermelor și întreprinderilor. În unele cazuri, respectarea reglementărilor, controlul exporturilor, prețurile produselor alimentare și primirea de subvenții (de exemplu, politica agricolă comună a UE) modelează mijloacele de subzistență ale fermierilor și piața agricolă. Politica economică, presiunile pieței, accesibilitatea creditului, reducerea puterii de negociere și incapacitatea de a controla randamentul investițiilor duc la rezultate negative privind sănătatea psihică, de exemplu stres, depresie și, în scenariile cele mai pesimiste, sinucidere. Teama de dezaastre financiare care grăbesc eșecul afacerii și pierderea fermelor, presiunea de a investi continuu pentru a susține nivelurile de productivitate, marjele de profit reduse, veniturile și salariile mici, pierderea locurilor de muncă și profitabilitatea fermelor contribuie la presiunea financiară. De exemplu, în Franța, trăiesc sub pragul sărăciei de două ori mai multe gospodării agricole decât media națională.

Politicile economice, de mediu și de reglementare au un impact asupra sarcinilor administrative ale fermierilor, reglementările din ce în ce mai numeroase devenind o sursă semnificativă de stres. Înțelegerea și aplicarea corespunzătoare a acestor politici sunt esențiale pentru stabilitatea veniturilor și pentru practicile agricole.

Mai mult, insecuritatea financiară și presiunile de reglementare fac mai dificilă succesiunea exploatațiilor agricole. Astfel, protejarea împotriva pierderii fermei este o preocupare semnificativă, în special pentru fermierii mai în vârstă. Presiunea descendentă asupra proprietarilor de exploatații agricole contribuie la tendința de consolidare a fermelor și de restructurare a întreprinderilor. Câștigurile financiare inițiale obținute de întreprinderile agricole mai mari pot duce însă, în cele din urmă, la o producție mai mare, întrucât fermierii trebuie să producă mai mult pentru a supraviețui din punct de vedere economic. Printre riscurile suplimentare asociate cu consolidarea fermelor se numără multiplicarea responsabilităților de gestionare și reducerea sprijinului social ca urmare a declinului populației rurale.

Un sector care se confruntă cu o transformare profundă

Transformările din agricultură, influențate de intensificarea capitalului, digitalizare, schimbările climatice, declinul demografic și de creșterea cererii de produse ecologice, dau naștere unor presiuni suplimentare. Profilul demografic al stereotipului bărbatului fermier se schimbă pe măsură ce fermierii și lucrătorii agricoli părăsesc sectorul, iar femeile și migranții preiau rolurile vacante. Între timp, digitalizarea este în curs de desfășurare, deși este răspândită inegal în întreaga UE. De asemenea, trecerea la agricultura ecologică este o tendință în creștere, asociată, printre alți factori, cu cererea tot mai mare de produse ecologice. Cerințele universale legate de fiecare dintre aceste tendințe, inclusiv schimbările climatice, implică modificarea practicilor de lucru și fac necesare investițiile financiare și perfecționarea.

Există și factori de stres unici intrinseci fiecărei tendințe. Schimbările climatice, evidente prin creșterea incidenței valurilor de căldură prelungite, care duc la secetă, și a numărului de inundații, prezintă riscuri pentru productivitate, reduc afacerile agricole, limitează accesul la servicii esențiale și afectează sănătatea animalelor, a culturilor, a fermierilor și a lucrătorilor agricoli. Volumul de muncă crește și apar noi sarcini (de exemplu, stropirea în timpul nopții), care afectează și mai mult timpul de odihnă. Printre rezultatele privind sănătatea psihică legate de schimbările climatice se numără riscul mare de depresie, disperare, traumă și solastalgie. Între timp, măsurile de politică ce încearcă să contracareze efectele negative ale schimbărilor climatice amplifică sentimentele de stres și

incertitudine. În plus, noile tehnologii sporesc volumul de muncă cognitivă, duc la sentimente de monotonie și singurătate, generează preocupări cu privire la confidențialitatea și securitatea datelor și cauzează o pierdere generală a autonomiei și controlului asociate cu dependența de furnizorii externi pentru remedierea problemelor legate de noile instrumente digitale.

În acest context, preocuparea pentru viitorul agriculturii determină unii proprietari de ferme să treacă la agricultura ecologică. Transformarea fermei poate dura până la trei ani, iar factorii de stres întâlniți în această perioadă pot fi randamente reduse, adaptarea la responsabilități etice mai stricte, incertitudine financiară, volum de lucru mai mare, reorganizarea muncii și producției alimentare și scepticism în rândul rețelelor de sprijin. Acești factori pot declanșa stări de anxietate, nervozitate și incidente de stres sever.

Factorii demografici și tipul de agricultură sporesc expunerea la riscuri psihosociale

Potrivit literaturii de specialitate și părților interesate din sector, categoriile mai vulnerabile la riscurile psihosociale din agricultură sunt femeile, lucrătorii sezonieri și migranți, precum și adulții mai tineri și mai în vârstă. În plus, apartenența la o familie de fermieri și implicarea în producția agricolă specializată, industrială și convențională (de exemplu, creșterea porcilor, producția de lactate) sunt asociate cu o expunere mai mare la riscuri psihosociale în comparație cu practicarea unei agriculturi diversificate sau ecologice.

Riscurile specifice pentru femeile care lucrează în ferme sunt de două ori mai mari. În primul rând, rolul femeilor în familiile de fermieri și așteptările sociale asociate, împreună cu povara gospodăriei pe care o suportă, pot provoca conflicte de rol și stres. În același timp, riscul de violență domestică în zonele rurale îndepărtate este un factor suplimentar de vulnerabilitate. Împreună cu acești factori de stres, femeile fermier și lucrătorii agricoli, care reprezintă aproape o treime din forța de muncă, trebuie să facă față unor provocări ca drepturile funciare și planificarea succesiunii, recunoașterea și incluziunea profesională, inegalitatea veniturilor și discriminarea în accesul la educație, finanțare și tehnologie în domeniul agricol. În plus, pe măsură ce rolurile de gen evoluează, între bărbații și femeile din sector pot apărea conflicte care să afecteze și mai mult sănătatea psihică și emoțională a ambelor categorii.

Fermierii tineri și mai în vârstă, precum și lucrătorii agricoli se confruntă cu riscuri psihosociale specifice. De exemplu, nivelurile de experiență profesională sunt corelate cu mecanismele de adaptare și cu nivelurile de reziliență. În cazul tinerilor fermieri, riscurile specifice pot fi lipsa de experiență agricolă și provocările asociate cu continuarea agriculturii familiale. Acest din urmă factor este legat în mod specific de obstacolele birocratice și juridice. În plus, copiii fermierilor sunt expuși la conflicte între viața profesională și cea de familie de la o vârstă timpurie, iar conflictul intergenerațional asociat cu modernizarea fermelor poate fi un factor care contribuie la conflictele familiale. Succesiunea exploatațiilor agricole și preocupările legate de venituri în timpul pensionării sunt, de asemenea, factori de stres pentru fermierii mai în vârstă, care îi determină să lucreze și după pensionare. Astfel, modificările fiziologice și comorbiditățile au un impact asupra capacității fizice a fermierilor și lucrătorilor agricoli în vârstă și le măresc riscul de accident de muncă, care reprezintă un factor de stres pentru sănătatea psihică.

Lucrătorii agricoli migranți și sezonieri reprezintă o proporție din ce în ce mai mare a forței de muncă din agricultură. Provocările cu care se confruntă această categorie de lucrători sunt condițiile de muncă și de viață abuzive din punct de vedere fizic, psihologic și/sau sexual, restrângerea libertății și angajarea neregulamentară, uneori ilegală. Zonele rurale sunt cunoscute drept „deșerturi medicale”. Astfel, asistența medicală limitată combinată cu problemele juridice, accentuate de barierele lingvistice și culturale, intensifică impactul semnificativ al acestor factori de risc. În plus, episoadele de discriminare și rasism din partea populației locale și separarea de familie măresc probabilitatea de suferință, agravând factorii de stres asociați cu singurătatea și izolarea socială. Lucrătorii agricoli slab calificați au preocupări mai mari cu privire la conflictele de la locul de muncă și sunt mai vulnerabili la violența psihologică din partea angajatorilor. Insecuritatea venitului și a locului de muncă afectează și mai mult nivelurile de stres ale lucrătorilor migranți, sezonieri și slab calificați.

Și persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgender, queer și altele (LGBTQ+) pot fi expuse unui risc crescut de probleme psihice; acest factor nu a fost însă discutat nici în literatura de specialitate, nici de părțile interesate din sector.

Problemele psihice sunt larg răspândite

Studiile indică o incidență statistică mai mare a ratelor de **sinucidere** în UE și la nivel mondial în rândul fermierilor și al lucrătorilor agricoli în comparație cu alte ocupații. Potrivit unui studiu, 20 % din fermieri au avut gânduri suicidare. Printre factorii de risc pentru finalizarea sinuciderii se numără programul de lucru prelungit, precaritatea financiară, relațiile sociale precare și accesul la mijloace letale (de exemplu, substanțe chimice, medicamente, arme și frânghii). Evenimentele neprevăzute, cum ar fi recesiunile economice, pot mări predispoziția la sinucidere, iar modificările subvențiilor pentru venituri pot fi un factor suplimentar de stres pentru fermieri. În egală măsură, și fenomenele climatice nefavorabile prelungite pot contribui la incidența sinuciderilor.

Stresul este răspunsul cel mai frecvent la factorii de stres psihosociale, insecuritatea financiară fiind principalul factor determinant. Factorii determinanți sunt presiunile de reglementare și administrative, problemele globale perturbatoare (de exemplu, războiul din Ucraina), protejarea fermei pentru generațiile viitoare și poziția unică a agriculturii în sistemul macroeconomic. **Oboseala** este asociată constant cu rezultate negative privind sănătatea psihică, iar modelele de somn dereglat măresc riscul de accidentare și îmbolnăvire; prin urmare, inițiativele disponibile în unele state membre ale UE, care oferă odihnă și înlocuitori, reprezintă un sprijin inestimabil pentru fermieri și lucrătorii agricoli. Mai mult, izolarea socială, alienarea și lipsa sprijinului social accentuează semnificativ gradul de suferință. Acești factori sunt agravați de prejudecățile publicului față de fermieri și de valorile internalizate în culturile agricole, care influențează comportamentele de solicitare de ajutor, iar când apar probleme psihice și suferința se intensifică, autoizolarea poate crește. Acest lucru poate afecta și mai mult capacitatea de solicitare de ajutor, deja influențată de disponibilitatea redusă a resurselor din comunitate și de normele culturale din zonele rurale.

Depresia, epuizarea profesională și anxietatea sunt alte rezultate negative prevalente în materie de sănătate psihică. Potrivit sondajelor, aproape jumătate dintre fermierii și lucrătorii agricoli intervievați au avut simptome de depresie, unul din patru respondenți s-a confruntat cu epuizarea profesională, iar unul din cinci a avut simptome de depresie. Conflictul dintre viața profesională și cea de familie, problemele cu moștenirea, volumul mare de muncă, insecuritatea financiară, proiectarea sarcinilor, lipsa sprijinului social, relațiile sociale și presiunea din partea politicilor economice și de mediu contribuie la depresie și epuizare profesională. Femeile sunt mai predispuse decât bărbații să fie diagnosticate cu **tulburări de anxietate**, iar o multitudine de îngrijorări legate de sănătate - fie că este vorba de sănătatea animalelor, a plantelor, a fermierilor sau a membrilor familiei - contribuie semnificativ la sentimentele de anxietate. Printre alte rezultate privind sănătatea legate de riscurile psihosociale din sectorul agricol s-au numărat abuzul de substanțe, sentimentele de furie și frustrare, precum și dezvoltarea de boli musculoscheletice.

Extrapolarea constatărilor privind impactul sănătății psihice la întreprinderile agricole este dificilă, întrucât nouă din zece ferme din UE sunt deținute de familii în care cel puțin jumătate din activități sunt desfășurate de fermieri, copiii, rudele și partenerii lor. Majoritatea fermierilor sunt angajați și în altă parte, ceea ce face ca apele să fie și mai tulburi. Există, într-adevăr, foarte puțină literatură de specialitate privind efectele organizaționale ca urmare a problemelor psihice ale fermierilor și lucrătorilor agricoli. Din informațiile disponibile, absenteismul, rotația personalului și alocarea pensiilor de invaliditate sunt indicate ca posibile rezultate negative care amenință supraviețuirea întreprinderilor, cheltuielile fiscale și ratele de rotație a angajaților.

Lipsa de date cuprinzătoare îngreunează cuantificarea prevalenței riscurilor psihosociale și a amplitudinii altor probleme psihice în acest sector, în pofida faptului că gradul de conștientizare a importanței sănătății psihice este în creștere.

Abordarea surselor de risc pentru a proteja sănătatea psihică a fermierilor și lucrătorilor agricoli

Pentru a îmbunătăți sănătatea psihică în sector, este extrem de important să se abordeze sursele de risc - de producție, organizaționale, reputaționale (de exemplu, percepția publică a practicilor agricole),

financiare și umane (de exemplu, stigmatizarea). Unele țări au luat deja măsuri în această direcție prin inițiative politice și proiecte de cercetare specifice. Aceste țări urmăresc să abordeze sursele de risc prin furnizarea de programe, resurse publice și recomandări de îmbunătățire a rezultatelor privind sănătatea psihică. Majoritatea bunelor practici identificate în acest raport au favorizat intervențiile individuale prin furnizarea de servicii importante ca linii de asistență telefonică specializate pentru fermieri (de exemplu, Lebensqualität Bauernhof, Austria), programe de tip respiro (Franța și Finlanda), sensibilizarea și formarea cu privire la sănătatea psihică și starea de bine psihosocială la locul de muncă (de exemplu, RAPSY, Belgia) și furnizarea de rețele inter pares (de exemplu, *Bondekompisar*, Suedia; Agro Woman, Polonia). Printre instrumentele specifice aflate la dispoziția fermierilor și angajatorilor se numără „Little Book of Minding Your Head” a Fundației pentru Siguranța fermelor, o resursă care definește diferite probleme psihice, oferă sfaturi practice și cuprinde un instrument prin care utilizatorii să identifice stresul și să-i facă față. În plus, proiectele finanțate de UE cu durată limitată, de exemplu FARMWELL, care oferă o serie de instrumente pentru fermierii și lucrătorii agricoli din întreaga UE, au fost, de asemenea, evidențiate pentru intervențiile lor rentabile.

Protejarea sănătății psihice a fermierilor este legată intrinsec de satisfacția muncii. Astfel, s-a constatat că prosperitatea fermei, un plan de succesiune sigur, securitatea financiară și stabilitatea veniturilor, eficacitatea afacerii și competența antreprenorială au avut un efect pozitiv asupra rezultatelor privind sănătatea psihică. De asemenea, îmbunătățirea fermelor, prin implementarea instrumentelor digitale sau prin transformarea tipului de exploatare agricolă, atenuează o serie de riscuri psihosociale. Sunt incluse aici îmbunătățirea volumului de muncă, creșterea autonomiei și controlului, stabilizarea veniturilor și reducerea costurilor, precum și crearea unei legături mai puternice cu fermele și cu natura.

Cercetare și îndrumări suplimentare

Abordarea riscurilor psihosociale cu care se confruntă forța de muncă din agricultură necesită intervenție politică, precum și sprijin din partea organizațiilor intermediare, cum ar fi reprezentanții fermierilor și ai lucrătorilor agricoli. Printre considerațiile care au reieșit din acest studiu se numără:

Considerații pentru fermieri și angajatori

- **Evaluati riscurile psihosociale** din agricultură și elaborați planuri de acțiune care să abordeze aceste riscuri, folosind instrumente online practice, de exemplu instrumentul OiRA pentru agricultură al UE.
- Elaborati, aplicați și asigurați respectarea **politicilor în materie de SSM la locul de muncă**, inclusiv a politicilor care abordează factorii de risc psihosocial.
- Investiți în **formare în domeniul SSM**, inclusiv în module privind riscurile psihosociale și starea de bine psihică.
- **Diversificați** practicile agricole care aduc beneficii producției agricole, profiturilor agricole, rezultatelor de sănătate și ecologice.
- Asigurați-vă că **lucrătorii migranți și sezonieri** sunt angajați cu respectarea reglementărilor și legislației locale și că li se oferă cazare, sprijin și supraveghere adecvate.

Considerații pentru organizațiile intermediare, sectoriale și serviciile educaționale

- Dezvoltați și mențineți **rețele de sprijin solide**.
- **Promovați reputația agriculturii** prin îmbunătățirea gradului de apreciere în rândul cetățenilor pentru a reduce stigmatizarea.
- **Furnați formare și instrumente** pentru recunoașterea semnelor și simptomelor de probleme psihice.
- **Dezvoltați și promovați instrumente online de evaluare a riscurilor ușor de utilizat** pentru fermieri și lucrătorii agricoli, cum ar fi instrumentul OiRA pentru agricultură al UE.
- **Măriți gradul de sensibilizare cu privire la sănătatea psihică** prin activități de comunicare, creând activități de grup și campanii adecvate din punct de vedere cultural.

- **Consolidați reziliența, competențele și alfabetizarea digitală** prin formare personalizată și consiliere individuală în carieră.
- **Abordați securitatea financiară** prin sprijinirea fermierilor în elaborarea unor planuri cuprinzătoare de gestionare a afacerilor.
- Oferiți sprijin personalizat și **asistență pentru înființarea unei ferme**.
- **Promovați egalitatea de gen și diversitatea** prin formare adaptată care abordează diversitatea și incluziunea.
- **Integrați lucrătorii migranți** prin inițiative care includ formarea lingvistică și asigurați cazare în condiții de siguranță și securitate.

Indicatori de politică

- Îmbunătățirea **infrastructurii și a accesului la asistență medicală în zonele rurale**, inclusiv a serviciilor de combatere a violenței domestice.
- Îmbunătățirea **accesului la programele de sprijin public** și furnizarea de servicii specializate adaptate la provocările agricole.
- **Consolidarea cooperării** între departamentele naționale de agricultură, de sănătate în muncă și de sănătate și asistență socială.
- Prioritizarea **reducerii ratelor ridicate de sinucidere** și a problemelor psihice în rândul comunităților agricole.
- Abordarea insecurității financiare pentru a **garanta prețuri echitabile pentru produsele agricole** și veniturile fermierilor.
- Sprijinirea **moștenirii fermelor**, oferind îndrumare juridică și asistență financiară tinerilor fermieri pentru a contribui la atenuarea preocupărilor legate de succesiune.
 - Instituirea de **servicii de sprijin special concepute pentru femeile care lucrează în ferme și alte categorii** (de exemplu, fermieri și lucrători agricoli migranți, tineri și în vârstă).
- Crearea de oportunități de **repaus și relaxare** prin **programe de substituție specifice**.
- Sprijinirea **transformării fermelor** și a diversificării practicilor agricole, precum și sensibilizarea publicului cu privire la beneficiile agriculturii ecologice, neconvenționale.
- Sprijinirea **programelor și inițiativelor legislative** care abordează blocajele de reglementare și reduc sarcinile administrative.

Direcții de cercetare viitoare

- Colectarea unor date mai cuprinzătoare la nivelul UE despre rezultatele privind sănătatea psihică în sectorul agricol.
- Eliminarea lacunelor în cercetare legate de schimbările climatice, digitalizare și riscuri specifice pentru lucrătorii LGBTQ+, femeile fermier și lucrătorii agricoli care nu sunt proprietari.

Agencia Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA)

contribuie la transformarea Europei într-un loc de muncă mai sigur, mai sănătos și mai productiv. Agenția cercetează, elaborează și difuzează informații fiabile, echilibrate și imparțiale cu privire la sănătate și securitate și organizează campanii paneuropene de sensibilizare. Înființată de Uniunea Europeană în 1994 și având sediul în Spania, la Bilbao, agenția reunește reprezentanți ai Comisiei Europene, ai guvernelor statelor membre, ai patronatelor și sindicatelor, precum și experți renumiți din toate statele membre ale UE și din afara Uniunii.

Agencia Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Santiago de Compostela 12,
48003 Bilbao, Spania

E-mail: information@osha.europa.eu
<http://osha.europa.eu>